

26 Aralık 2013

Sayı : 64272063-610 - 3527
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-34583)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 03.12.2013 tarih ve 43452547-120-07-153144 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/34583 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZCAN YENİÇERİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/34583)

Sorular 1, 2, 3, 4:

- 2002 - 2013 yılları arasında, yıllara göre Türkiye'de elektrik enerjisi talebi ne kadardır?
- 2002 - 2013 yılları arasında, yıllara göre Türkiye'nin elektrik enerjisi ithalatı ne kadardır?
- 2002 - 2013 yılları arasında, yıllara göre Türkiye'nin elektrik enerjisi ihracatı ne kadardır?
- Türkiye'nin enerji alanındaki dışa bağımlılığının azaltılması adına yürütülen çalışmalar hangileridir ve ne aşamada?

Cevaplar 1, 2, 3, 4:

Ülkemizin 2002 ile 2013 yılları arasında elektrik enerjisi talebi aşağıda verilmiştir.

Yıllar	Elektrik Enerjisi Talebi (GWh)
2002	132.553
2003	141.151
2004	150.018
2005	160.794
2006	174.637
2007	190.000
2008	198.085
2009	194.079
2010	210.434
2011	230.306
2012	242.370
2013 (Kasım sonu)	228.650 (Geçici)

Ülkemizin 2002 ile 2013 yılları arasında elektrik enerjisi ithalatı ve ihracatı aşağıda verilmiştir.

Yıllar	Elektrik Enerjisi İthalatı GWh	Elektrik Enerjisi İhracatı GWh
2002	3.588	435
2003	1.158	588
2004	464	1.144
2005	636	1.798
2006	573	2.236
2007	864	2.422
2008	789	1.122
2009	812	1.546
2010	1.144	1.918
2011	4.556	3.645
2012	5.827	2.953

Enerji alanındaki dışa bağımlılığımızı azaltmak adına çok boyutlu bir enerji politikası sürdürülmektedir. Bu politikanın ana eksenini yerli kaynaklara öncelik vermek suretiyle kaynak çeşitliliğini sağlamak, yenilenebilir enerji kaynaklarının enerji arzı içerisindeki payını artırmak ve enerji verimliliğini sağlamak gibi konular oluşturmaktadır.

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZCAN YENİÇERİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/34583)**

Yerli kaynaklara öncelik vermek

Ülkemiz birincil enerji talebi 2012 yılında 119,5 milyon ton eşdeğeri petrol olarak gerçekleşmiş olup, bu talep içerisinde doğal gazın payı % 32, kömürün payı % 31, petrolün payı % 26, hidrolik enerjinin payı % 4 ve diğer yenilenebilir enerji kaynaklarının payı % 7 düzeyinde seyretmiştir. Enerji görünümümüz içerisinde yerli kaynak olan kömürün daha aktif şekilde kullanılması dışa olan bağımlılığımızı azaltmada önemli bir rol oynayacaktır. Bu minvalde, 2023 yılına kadar yerli linyit ve taş kömürü kaynaklarımızın tamamının elektrik üretim amaçlı değerlendirilmesi hedeflenmiştir.

Ülkemizin kömür kaynaklarının etkin bir şekilde kullanılması maksadıyla ve termik santral kurma şartı ile ihaleleri yapılarak çalışmalara başlanılan; Bolu-Göynük (270 MW), Eskişehir-Koyunağlı (294 MW), Şırnak- Silopi ve Merkez (toplam 810 MW) sahalarındaki projelerin tamamlanıp devreye alınması planlanmış olup bu yöndeki çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca 2012 yılında Adana-Tufanbeyli (600 MW) sahasının ihalesi yapılarak kazanan firma ile 2012 Haziran ayında sözleşme imzalanmıştır. Keza, Soma-Deniz (450 MW) sahasının 2012 yılında ihalesi yapılmış ve kazanan firma ile 2012 Ekim ayında sözleşme imzalanmıştır. Bu kapsamda, rödovans yöntemiyle elektrik üretim amaçlı özel sektöre devredilen kömür sahalarına toplamda 2.844 MW kurulu güçte yerli linyit yakıtlı termik santral kurulması planlanmaktadır.

Elektrik üretiminde kullanılan yerli kaynaklarımızdan linyitten elde edilebilecek elektrik enerjisi üretim potansiyelinin yaklaşık olarak 22.000 MW olduğu öngörülmektedir. Bu kapasitenin devreye alınmasıyla birlikte takribi 14 milyar dolar karşılığı olan 30 milyar metreküp doğal gaz ithalatının önüne geçilmiş olacaktır. Haliyle, dışa bağımlılığımızda önemli bir yer tutan doğal gaz tüketiminin azaltılması ülkenin yerli linyit kaynaklarının daha aktif bir şekilde kullanılmasıyla mümkün hale gelecektir.

Ayrıca, son dönemde önem kazanan kaya gazındaki gelişmeler bağlamında 2007 yılında başlatılmış olan ülkemizin kaya gazı potansiyelinin belirlenmesi çalışmaları aralıksız sürdürülmektedir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının payını artırmak

Dışa olan bağımlılığımızı azaltmak adına yürütülen çalışmalardan biri de yenilenebilir enerji kaynaklarının enerji arzı içerisindeki payını artırmaktır. Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanımının yaygınlaştırılarak bu kaynakların ekonomiye kazandırılması, kaynak çeşitliliğinin artırılması ve atıkların değerlendirilmesi gibi politikalar hayata geçirilerek enerjide olan bağımlılığımızın azaltılması hedeflenmektedir.

Ülkemizin yenilenebilir enerji potansiyelinin hayata geçirilebilmesi için üretimi teşvik edici ve üreticiyi cesaretlendirici yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bu çerçevede, 6094 sayılı Kanun kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretime fiyat desteği sağlanmıştır. Ayrıca, 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynakları (YEK) Kanununa göre ülkemizde imal edilecek metaller için ilave fiyatın belirlenmesi, belgelendirilmesi ve denetlenmesi ile ilgili usul ve esaslar yeniden düzenlenerek yatırımcıların yenilenebilir enerji teknolojilerine olan bağımlılıklarının da önüne geçilmesi hedeflenmiştir. İlgili düzenlemelerle yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi yapan tesislerde yurtiçinde üretilmiş ekipman kullanıldığı takdirde 0.4 ile 3.5 dolar cent arasında ilave destek verilmiştir.

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZCAN YENİÇERİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/34583)**

Yenilenebilir enerjinin kullanılması için atılan yasal adımlar ışığında; 2023 yılına kadar yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi içindeki payının % 30'a çıkarılması, rüzgar enerjisi kurulu gücünün 20.000 MW'a çıkarılması, 600 MW'lık jeotermal kapasitemizin tümünün işletmeye alınması ve ekonomik açıdan uygulanabilir hidroelektrik potansiyelimizin tamamının elektrik enerjisi üretiminde kullanılması hedeflenmiştir.

Ayrıca, nükleer enerjinin arz kaynaklarımız arasına dahil edilmesiyle artan elektrik talebinin karşılanması ve ithal yakıtlara bağımlı olmamızdan kaynaklı risklerin azaltılması söz konusu olacaktır. Bu çerçevede, Akkuyu'da nükleer santralin kurulmasına ilişkin Rusya Federasyonu ile anlaşmaya varılmış ve lisanslama ile ilgili çalışmalar yürütülmeye başlamıştır. İlgili kurumlardan izin, lisans ve ruhsatların alınmasına müteakip inşaat süreci başlayacak olup, ilk ünitenin 2019 yılında devreye alınması planlanmıştır. Keza, ikinci nükleer santralin Sinop'ta kurulmasına karar verilmiş ve Japonya ile işbirliğine ilişkin anlaşma imzalanmıştır.

Enerji verimliliğini sağlamak

Ülkemizin enerji alanında dışa olan bağımlılığını azaltmada önemli rol oynayacak bir diğer konu da enerji verimliliğidir. Enerji üretiminden iletimine, dağıtımından tüketimine kadar olan tüm süreçlerde verimliliğin artırılması, israfın önlenmesi ve enerji yoğunluğunun hem sektörel hem de makro düzeyde azaltılması dışa olan bağımlılığımızı azaltacaktır.

Enerji üretiminde verimliliği artırmak amacıyla yıllardır kamuya ait olarak işletilen termik ve hidrolik santrallerimize ait verim değeri hesaplanmış ve yeni teknolojiler kullanılarak verimi artırmak için 2005 yılından itibaren rehabilitasyon çalışmaları yapılmaya başlamıştır. Rehabilitasyon projeleri ile birlikte halihazırda 7.9 milyar kWh üretim artışı sağlanmış olup, toplamda 13.9 milyar kWh üretim artışı gerçekleştirmek hedeflenmiştir.

Ayrıca, enerji alanında verimlilik ve rekabet gücünün artırılmasını sağlamak ve hızla gelişen sektörde tasarım, mühendislik ve yenilik yaratma kabiliyetini destekleyici mekanizmalar geliştirmek amacıyla proje ve faaliyetler yürütülmektedir. Halihazırda, Biyokütle ve Kömür Karışımından Sıvı Yakıt Üretimi (TRIJEN), Tunçbilek Gazlaştırma Sistemlerinin Optimizasyonu, Milli Rüzgar Enerji Sistemleri Geliştirilmesi ve Prototip Türbin Üretimi Projesi (MİLRES) ve Rüzgardan Üretilen Elektriksel Gücün İzlenmesi ve Tahmini Projeleri (RİTM) hayata geçirilmiştir.

Sonuç olarak, Türkiye dışa olan bağımlılığını azaltmak adına çok boyutlu bir enerji politikası izlemektedir. Bu politikanın temelini, yerli kaynaklar üzerinde yoğunlaşmak ve yenilenebilir enerjiyi teşvik etmek gibi politik atılımlar ile üretilen enerjiden mümkün olan en yüksek düzeyde faydalanmak suretiyle enerji yoğunluğunun azaltılması oluşturmaktadır.